

SKLADBA 2

Doplň čárky a urči druh vedlejších vět

Anežka je velmi chytrá holka, i když má také své mouchy.

PU přípustková

Dostala jsem zprávu, kdy se mám dostavit k pohovoru.

přívlastková

Chata u řeky byla, jako by ji zrovna postavili.

přísudková

Jakmile jsem se vrátil domů, začalo pršet.

PU časová

Je trapné, když ze sebe děláš zbytečně blázna.

podmětná

Jelikož bylo minulý týden teplo, rostou houby.

PU příčinná

Kam čert nemůže, tam nastrčí babu.

PU místní

Kamarádi si vyprávěli o tom, kde byli na prázdninách.

předmětná

Kde sis náradí položil, tam ho zase najdeš

PU místní

Když dokončíme práci do rána, dostaneme odměnu.

PU podmínková

Láďa nebyl ten, kdo by si z prohry dělal těžkou hlavu.

přísudková

Leze to z něj, jako z chlupaté deky.

PU způsobová

Maminka se vrátila z dovolené, kde se jí moc líbilo.

přívlastková

Plzeň je krásná, třebaže všechna šed' ještě nezmizela.

PU přípustková

Podklady jsme zpracovaly tak podrobně, že už nikdo neměl dotazy.

PU měřová

Poslali jsme vám ten projekt, abychom probrali případné chyby.

PU účelová

Pozorovali jsme ptáky, jak pečlivě krmí své mladé.

doplňková

Sedávej panenku v koutě, budeš-li hodná, najdou tě.

PU podmínková

Spí, jako když ho do vody hodí.

PU měřová

Tak dlouho se chodí se džbánem pro vodu, až se ucho utrhne.

PU časová

Táňa a Klára si přály, aby dostaly nové mobily.

předmětná

Uslyšeli jsme dědečka, kterak volá o pomoc.

doplňková

Záhadou zůstává, kam mohl všechno ukrýt.

podmětná

Západočeské lázně, které tvoří známý trojúhelník, jsou světoznámé.

přívlastková

Že se to odehrálo takto, jsme nevěděli.

předmětná

Doplň čárky, urči počet vět v souvětí, věty hlavní a vedlejší, druh vedlejších vět a významové poměry mezi větami souřadně spojenými.

Ondřej měl mladšího bratříčka rád, ale dnes ho hlídat nechtěl, protože měl domluvenou schůzku s kamarádem.

1 VH, ale odporovací 2 VH, protože 3 VV příčinná

Umínil jsem si, že za špatného počasí zůstanu raději doma, abych náhodou nezabloudil.

1 VH, že 2 VV předmětná, abych 2 VV účelová

Ještě před tím, než jsme dorazili ke břehu, spatřil jsem malířův příbytek, který mi připadal dosti podivný.

1 VH, než 2 VV časová, 1 VH, který 3 VV přívlastková

Připravili jsme si večeri, posadili se na balvany na břehu a čekali jsme na noc.

1 VH, slučovací 2 VH, slučovací 3 VH

Po okrajích cesty, která voněla pískem, rostly mezi suchými travinami sedmikrásky a voněla mateřídouška.

1 VH, která 2 VV přívlastková, 1 VH, slučovací 3 VH

Muž, který vstoupil, prošel mlčky hostinskou místností k velkému roštu, kde se otáčelo na rožni několik pečených kuřat.

1 VH, který 2 VV přívlastková, 1 VH, kde 3 VV přívlastková

Často slyšíme povídat, že dříve byla voda v řekách čistší, protože nebylo tolik továren.

1 VH, že 2 VV předmětná, protože 3 VV příčinná

Než jsme došli k táboru, začal padat sníh a vločky se hustě sypaly mezi borovicemi.

Než 1 VV časová, 2 VH a slučovací 3 VH

Přišel jsem domů, abych si ohřál oběd, ale zjistil jsem, že nejde elektrický proud.

1 VH, abych 2 VV účelová, ale odporovací 3 VH, že 4 VV předmětná

Každý z nás ví, jaké to je, když ho něco bolí, když se necítí dobře, když není ve své kůži.

1 VH, 2 VV **předmětná**, když 3 VV **podmětné**, když 4 VV **podmětné**, když 5 VV **podmětné**

Sešlo se nás hodně okolo dostihové dráhy, říkalo se, že tam bylo šedesát tisíc lidí.

1 VH, **slučovací** 2 VH, že 3 VV **podmětné**

Mluvili jsme jeden přes druhého, babička, moje maminka, Jardova maminka, přišla i sousedka a kdo ví, kdo tam ještě byl.

1 VH, **slučovací** 2 VH, **slučovací** 3 VH, kdo 4 VV **předmětná**

Helenka složila ruce za hlavu, přeložila nohy křížem a její pohled se protáhl děravou korunou jabloně kamsi do nedozírné dálky.

1 VH, **slučovací** 2 VH, **slučovací** 3 VH

Úplněk se rozkošnický koupal v jezeře, sosny se honosily stříbrným přelivem a naprostý klid narušovaly jen ryby, které se občas vymrštily z vody a pleskly o hladinu.

1 VH, **slučovací** 2 VH a **slučovací** 3 VH, které 4 VV **přívlastková**

Když jsem přišel domů a vstoupil do kuchyně, uviděl jsem maminku, jak něco vyšívá.

Když 1 VV **časové** a (když) 2 VV **časové**, **slučovací** 3 VH, jak 4 VV **doplňková**

Prožil jsem v Praze s nějakou tou přestávkou celý život a k tomuto mému městu patří ledacos, kolem čeho mnohý jiný přejde bez povšimnutí.

1 VH a **slučovací** 2 VH, kolem 3 VV **podmětné**

Uvázala si šátek pod bradu a naráz vypadala jako nějaká vesnická babka, která se vrací z pole.

1 VH a **slučovací** 2 VH, která 3 VV **přívlastková**

Toto bažinatá místo hostí kromě racků i některé druhy kachen a malých roháčů, o nichž je známo, že svá nápadně bílá vajíčka přikrývají trávou před blížícím se nebezpečím.

1 VH, o nichž 2 VV **přívlastková**, že 3 VV **podmětné**

Když začínají červenat třešně a léto je na dosah, to už voda není jedovatá a první odvážlivci z národa klukovského okoušejí její zvláštní slast, i když jim naskakuje husí.

Když 1 VV **časové** a (když) 2 VV **časové**, 3 VH a **slučovací** 4 VH i když 5 VV **připustková**

Ptačí zob obecný, nejlacinější dřevina do stříhaných plotů, má charakteristické olivovité, smetanově bílé květy, které vydávají silnou medovou vůni a při pravidelné údržbě tvoří nepropustnou hradbu, která má životnost dvě desetiletí.

1 VH, které 2 VV **přívlastková** a (které) 3 VV **přívlastková**, která 4 VV **přívlastková**

Chtěla bych vás vidět, ale nevím, jak to mám udělat.

1 VH, ale **odporovací** 2 VH, jak 3 VV **předmětná**

Než jsem ušel asi kilometr, začalo poprchávat, a tak jsem usoudil, že bude moudřejší schovat se pod stromy.

Než 1 VV **časové**, 2 VH, a tak **důsledkový** 3 VH, že 4 VV **předmětná**

Trnovník akát je severoamerická dřevina, která u nás zdomácněla a stala se obtížným lesním plevelem, jenž se samovolně šíří semeny a ve větších porostech znehodnocuje půdu, ale přesto si liž nedovedeme představit červnouou přírodu bez vůně akátů.

1 VH, která 2 VV **přívlastková** a (která) 3 VV **přívlastková**, jenž 4 VV **přívlastková** a (jenž) 5 VV **přívlastková**, ale **odporovací** 6 VH

Nešel jsem na čekanou, ani na posed jsem nespěchal, abych si z něho vyhlídl srnce, a přece mi byl nepříjemný sojčí křik, dávající před mou přítomností výstrahu celému nesu.

1 VH, **slučovací** 2 VH, abych 3 VV **účelová**, a přece **odporovací** 4 VH

Tom začal přemýšlet o zábavném programu, který si na dnešek sestavil, a jeho utrpení se násobilo, neboť věděl, že za chvíli se tudy začnou trousit svobodní, neujařmení hoši, ubírající se na všelijaké slastné výpravy, a že si ho pro tu nucenou práci začnou ukrutně dobírat, a už ta pouhá představa ho páčila jako oheň.

1 VH, který 2 VV **přívlastková**, a **slučovací** 3 VH, neboť **příčinná** 4 VH, že 5 VV **předmětná** a že 6 VV **předmětná**, a **slučovací** 7 VH

1) Ve které větě je chyba v interpunkci?

- Než by řekl švec, už ho ďas táhl do pekla.
- Nesmíme, ale čerty vidět jen jako přihlouplé ňoumy.**
- Pořád je tu něco ve vzduchu, sem tam nějaký návštěvník hradu omdlí.
- Býval krutý, jednou řemeslníky místo zaplacení svázal v dřevěné boudě a nechal je uhořet.

2) Rozhodni o každé možnosti, zda obsahuje pravopisnou chybu (A), nebo ne (N).

a) Podívá se na to ještě jednou Patriku.	A	N
b) Nejen Andrea, ale i Pavla celou úlohu opsaly.	A	N
c) Všude kolem viděla Zdeňka pole, louky a lesy.	A	N
d) Jak Danielovi tak Vladimírovi se nechtělo učit.	A	N

3) Ve které větě je správně zapsána interpunkce?

- a) Zjistil, že není schopen jít si brzy lehnout, a usnout.
 b) Kromě toho, by si mohl prohlédnout také nějakou jinou část města.
 c) Navzdory úmorné a deprimující celodenní práci, vůbec nebyl ospalý.
 d) A přestože noc byla teplá a vlhká, namlouval si, že mu trocha čerstvého vzduchu pomůže.

4) Rozhodni, zda je každá z následujících možností napsaná správně (A), nebo ne (N):

- a) Když spatřila, jakým způsobem proměnil její předsíň a obývací pokoj úžasem celá zkoprněla. A N
 b) Nařídila žákovi, aby se postavil vedle dívky s výrazně nalíčeným obličejem a víc již nevyrušoval. A N
 c) V nabitém sále se během představení ozýval nejen nadšený potlesk, ale i pískot a podmanivý šepot. A N
 d) Nehodu osobního automobilu s motocyklem, o níž noviny informovaly v úterý zavinil místní opilec A N

5) Ve kterém z následujících souvětí je správně zapsána interpunkce?

- a) Teprve teď se uvolnil, křik jenž se v ní hromadit.
 b) Listům a očím, se chtělo křičet, ale nevyšel z nich jediný zvuk.
 c) Zastavil se, přitáhl ji k sobě a pokusil se jí, vykrotit dítě z náručí.
 d) V syrovém průvanu nemocničního suterénu by se měla třást zimou, cítila však pouze chlad dítěte.

6) Která z následujících vět je podmětná?

- a) Dalo by se od vás očekávat, že s tím skončujete.
 b) Řekl bych, že vaše úloha je skončena.
 c) Nevzpomínám si, že byste mi byl zatím někdy dal příjemnou radu.
 d) Nepochybujeme, že pod rouškou žertu pronášíte statečnou nabídku.

7) Která z následujících vět není dvojčlenná?

- a) Mám hlad. c) Škrábe mě v krku.
 b) Bolí mě hlava. d) Roztřásla mě zima.

8) Ve které z následujících úseků se uplatňuje elipsa?

- a) teskno mi, až skučím. c) mám už za sebou všechny ztráty
 b) duše v jícen temnot spadne d) kdo touhle cestou šel, každéj si všim

9) Napište, který významový poměr je mezi větami hlavními.

Já myslela, že protluču se vším, ale tohle vypadá nad mý síly. vylučovací

10) Děti zabalí i výroba krmítka pro ptáky. Potřebujete jenom burákové máslo, nebo lůj, semínka, talíř a samozřejmě ruličku od toaletního papíru. Potřete ji (nejlépe nožem) máslem nebo lojem a jednoduše ji v semínkách na talíři jednoduše vyválejte.

- a) Najděte základní skladební dvojice a napište je.
 b) Najděte v souvětí několikanásobné větné členy a napište je.

11) Přiřaď ke každé z následujících vět možnost, která označuje věrný člen ručně vyznačený ve větě

- a) Byla to údajně jen shoda **jmen**. PKN.....
 b) Nikomu se **s tím** problémem neuvěřil. PKS.....
 c) Můj **spolubydlící** se odsud chce v září odstěhovat. PO.....
 d) Každý den se večer aspoň na hodinu díváme **na televizi**. PT4.....

1) podmět

3) přívlastek shodný

5) přísl. určení místa

2) předmět

4) přívlastek neshodný

6) přísl. určení způsobu

12) Přiřaď k jednotlivým větám významovým poměrům

- a) Nevzbuzoval ve mně důvěru, proto jsem ho odmítl volit.DŮSL.....
- b) Nenaučil se na test, dokonce ani nepřišel na opravný termín.STUP.....
- c) Byla jsem připravena na nehorší, jenže skutečnost předčila mé očekávání.ODPOR.....
- d) Nepodal zrovna stoprocentní výkon, neboť těsně před závodem onemocněl.DŮVOD.....

- 1) poměr příčinný 3) poměr vylučovací 5) poměr důsledkový
2) poměr slučovací 4) poměr stupňovací 6) poměr odporovací

13) Které z následujících souvětí je souřadné?

- a) Ty, které je takzvané hyperakumulují, se teoreticky dají využít k fytodolování.
b) Rostlina vysaje kovy z půdy, my ji sklídíme a z její biomasy získáme cenný kov.
c) Otravě unikají tím, že jej z kořenů transportují do listů, které průběžně opadávají.
d) V praxi naráží na problém, že množství kovu bývá příliš malé na to, aby se těžba z rostlin vyplatila.

14) Současně se ke mně přes Julii naklonila Rebecca, vrhla na mě hluboce obdivný, v náznaku dokonce podmanivý pohled a dala mi tím neomylné znamení, že jsem její muž okamžiku, který může krátkým proslovem povýšit dokonce na muže hodiny.

- a) Souvětí obsahuje jednu větu hlavní.
b) Souvětí obsahuje větu jednočlennou.
c) Souvětí obsahuje vedlejší větu předmětnou.
d) Souvětí obsahuje několikanásobný věrný člen.

15) Ve které z následujících možností je souvětí správně převedeno na větu jednoduchou?

V prostoru, kde budete cvičit, dejte pozor na všechny ostré předměty a hrany.

- a) Cvičím v prostoru dejte pozor na všechny ostré předměty a hrany.
b) V prostoru cvičím dejte pozor na všechny ostré předměty a hrany.
c) V prostoru ke cvičení dejte pozor na všechny ostré předměty a hrany.
d) Při cvičení v prostoru dejte pozor na všechny ostré předměty a hrany.

16) Ve které z následujících možností se nevyskytuje doplněk?

- a) Chlapci i děvčata běhali bosí. c) Z výletu jsme se vrátili velmi unavení.
b) Moji spolužáci jsou často rozpustilí. d) Se svým psem se nikdy necítím osamělý.

17) Přiřaď ke každému souvětí odpovídající graf souvětí.

- a) Dívka, která se mi líbí, je milá a rozumí mi.5.....
- b) Pozdravil jsem dívku, která stála nedaleko, přišel jsem k ní a povídal jsem si s ní.3.....
- c) Uviděl jsem mezi ostatními tu, která se mi líbila, byla tak hezká a vždycky se chovala mile.1.....
- 1) 1VH, která 2VV, 3VV a 4VV. 4) 1VV, která 2VH, 3VHa a 3VHb.
2) 1VV, která 2VH, 3VH a 4VH. 5) 1VHa, která 2VV, 1VHb a 3.
3) 1VH, která 2VV, 3VH a 4VH.

18) Která z následujících možností obsahuje větný ekvivalent?

- a) Zblízka vypadala starší, než když šla po chodníku.
b) Omlouvala se, zdržela se na ranní směně ve fabrice.
c) Zvláště nažloutlá, nezdravé vypadající pleť, únava v obličeji.
d) Podivně vystouplé oči poutaly veškerou pozornost, mluvila tiše.